

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 193/2020
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β΄ Τακτική Ολομέλεια
Συνεδρίαση της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2020

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Νικόλαος Μουδάτσος, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Νίκη Μαριόλη, Αντιπρόεδροι του Ν.Σ.Κ., Ασημίνα Ροδοκάλη, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αφροδίτη Κουτούκη, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Δημήτριος Μακαρονίδης, Ευαγγελία Σκαλτσά, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Παναγιώτης Παππάς, Θεόδωρος Τσιράς, Σταύρος Σπυρόπουλος, Ευσταθία Τσαούση, Γεώργιος Βαμβακίδης, Διονύσιος Χειμώνας, Βασίλειος Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Αικατερίνη Γαλάνη, Ιουλία Σφυρή, Ιωάννης Χατζηνέκουρας, Στέργιος Κίκας, Αθανάσιος Θεοχάρης, Δημήτριος Κατωπόδης, Αναστασία Ζαφειριάδου, Ιωάννα Λεμπέση, Ευτυχία Κασομένου, Περικλής Αγγέλου, Αντώνιος Παπαγεωργίου και Μαρία Δεληγιάννη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Δημήτριος Μακαρονίδης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο, με αριθμό πρωτ. 73212/30.10.2020 του Υπουργείου Εσωτερικών/Γενική Γραμματεία Εσωτερικών και Οργάνωσης/Γενική Διεύθυνση Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης/Διεύθυνση

Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων/Τμήμα Οργάνωσης Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται, εάν η θητεία Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος συμπληρώνει κατά το τρέχον έτος το 67^ο έτος της ηλικίας του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 155 του ν. 3528/2007, μπορεί να παραταθεί και πέραν του τρέχοντος έτους και μέχρι τη συμπλήρωση πέντε ετών από το διορισμό του.

Για το παραπάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια), γνωμοδότησε ως εξής:

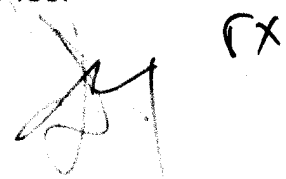
Ιστορικό

Στο έγγραφο του ερωτήματος και τα στοιχεία του φακέλου, που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με την απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (ΥΟΔΔ, 250), με αριθμό 13917/15.5.2017 ο Ν.Ν., διορίστηκε Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας. Η επιλογή και ο διορισμός αυτός έλαβαν χώρα μετά την απόφαση-Προκήρυξη του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με αριθμό 1ΣΑΔ/2015 (αριθμ. πρωτ. 44466/17.12.2015) στην οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα κωλύματα υποψηφιότητας για τη θέση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης και οι ρυθμίσεις της παρ. 6 άρθρου 28 του ν. 4325/2015.

2. Με το έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, με αριθμό 159394/17.09.2020 προς το Υπουργείο Εσωτερικών, έγινε γνωστό ότι ο παραπάνω Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ν.Ν, συμπληρώνει κατά το τρέχον έτος, το 67^ο έτος της ηλικίας του.

3. Με αφορμή το έγγραφο αυτό, δημιουργήθηκε στην ερωτώσα υπηρεσία ο προβληματισμός, σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 155 του ν. 3528/2007, σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 28 και 28Α του ν. 4325/2015 και 68 και 70 του ν. 4622/2019. Υποβλήθηκε στη συνέχεια στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους το ερώτημα εάν, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, η θητεία του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος συμπληρώνει το 67^ο έτος της ηλικίας του, δύναται να παρατεθεί και πέραν τούτου και μέχρι τη συμπλήρωση πέντε ετών από τον διορισμό του.

4. Για το παραπάνω ερώτημα, εκδόθηκε η ατομική γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ, με αριθμό 163/16.11.2020 σύμφωνα με την οποία η θητεία του Ν.Ν., Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, δεν μπορεί να παραταθεί πέραν του τρέχοντος έτους, που συμπληρώνει το 67^ο έτος της ηλικίας του, σύμφωνα με το άρθρο 155 του Υ.Κ (ν.3528/2007), ούτε να παραταθεί μέχρι τη συμπλήρωση πέντε ετών από το διορισμό του.

5. Κατόπιν των παραπάνω, ο Υπουργός Εσωτερικών, με πράξη του επί της γνωμοδότησης, ζήτησε την παραπομπή του ερωτήματος στην Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 3 του Οργανισμού του Ν.Σ.Κ (ν.3086/2002).

Νομοθετικό πλαίσιο

6. Στα άρθρα 28 και 28Α του ν. 4325/2015 «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης-Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις» (Α'47), ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 28

Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης

1. ...Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση συνιστάται θέση προϊστάμενου, που φέρει τον τίτλο «Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης». Η συνιστώμενη θέση είναι αντίστοιχη με εκείνη προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου και οι αποδοχές του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι αυτές που προβλέπονται για τη θέση Γενικού Διευθυντή Υπουργείου. Ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης για πενταετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία ακόμη φορά...

2. Για τη θέση της προηγούμενης παραγράφου επιλέγονται, από το Συμβούλιο Υπηρεσιακής Κατάστασης Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων του άρθρου 160 του Ν. 3528/2007 (Α'26), όπως ισχύει, δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου της κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, εφόσον: α... β... γ...

3. Για την επιλογή των Συντονιστών Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδεται απόφαση - προκήρυξη του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ...4...5....

6. Δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος, για την επιλογή, υπάλληλος, που αποχωρεί, αυτοδικαίως, από την υπηρεσία εντός τριών (3) ετών από τη λήξη της

προθεσμίας υποβολής της υποψηφιότητάς του. Ο άνω περιορισμός δεν ισχύει στην περίπτωση, κατά την οποία, ο υπάλληλος περιλαμβάνει στην αίτησή του ρητή δέσμευση, ότι, σε περίπτωση που επιλεγεί, παραμένει στην υπηρεσία του μέχρι τη λήξη της θητείας και πάντως όχι πέραν του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας του...

7. Σε περίπτωση μη ανανέωσης της θητείας του ο υπάλληλος επανέρχεται στον φορέα της οργανικής του θέσης, στον οποίο υπηρετούσε πριν από την επιλογή του και καταλαμβάνει προσωποπαγή θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, χωρίς να λαμβάνει το επίδομα θέσης Γενικού Διευθυντή, μέχρις ότου κενωθεί αντίστοιχη οργανική. Κατά το ενδιάμεσο χρονικό διάστημα, τα καθήκοντα του καθορίζονται με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του προέδρου του οικείου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. 8...9...».

Άρθρο 28 Α

1. Ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκπροσωπεί την Αποκεντρωμένη Διοίκηση και προϊστάται των υπηρεσιών και των υπαλλήλων αυτής. Κατευθύνει, συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει τη δράση των υπηρεσιών και των υπαλλήλων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Ασκεί τις αρμοδιότητες που ασκούσε ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας, καθώς και κάθε άλλη αρμοδιότητα που απονέμεται σε αυτόν ή σε υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης βάσει νόμου. Είναι πειθαρχικώς προϊστάμενος των υπαλλήλων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και μπορεί να επιβάλει την ποινή του προστίμου έως και τις αποδοχές δύο μηνών.

2. Ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης για θέματα που αναφέρονται στην υπηρεσιακή του κατάσταση υπάγεται στον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Επίσης, υπάγεται στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου του άρθρου 160 του Υπαλληλικού Κώδικα. 3...7...

8. Σε περίπτωση μη ανανέωσης της θητείας του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο υπάλληλος επανέρχεται στο φορέα της οργανικής του θέσης, στον οποίο υπηρετούσε πριν από την επιλογή του και καταλαμβάνει προσωποπαγή θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης...

Ο χρόνος της θητείας του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική θέση του υπαλλήλου για κάθε συνέπεια. 9...

Handwritten signature and initials
ΓΧ

10. Σε περίπτωση κένωσης θέσης Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος, η θέση προκηρύσσεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την κένωσή της και επιλέγεται Συντονιστής για το υπόλοιπο της θητείας, με την προϋπόθεση ότι ο χρόνος που υπολείπεται μέχρι τη λήξη της θητείας είναι ίσος ή μεγαλύτερος του ενός (1) έτους. Εάν ο χρόνος που υπολείπεται μέχρι τη λήξη της θητείας είναι μικρότερος του ενός (1) έτους, ασκεί τα καθήκοντα του Συντονιστή ο αρχαιότερος Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Σε περίπτωση μη ύπαρξης αρχαιότερου προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, καθήκοντα Συντονιστή ασκεί ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης που θα οριστεί με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης... 11...

12. Σε περίπτωση που δεν θέσει υποψηφιότητα υπάλληλος που να πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις, μπορούν να επιλεγούν για τη θέση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (μόνιμοι υπάλληλοι και υπάλληλοι ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου), της κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, εφόσον: α...β....

Σε κάθε μία από τις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος για την επιλογή υπάλληλος που αποχωρεί, αυτοδικαίως, από την υπηρεσία εντός τριών (3) ετών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της υποψηφιότητας του. Ο ανωτέρω περιορισμός δεν ισχύει στην περίπτωση, κατά την οποία, ο υπάλληλος περιλαμβάνει στην αίτησή του ρητή δέσμευση ότι, σε περίπτωση που επιλεγεί, παραμένει στην υπηρεσία του μέχρι τη λήξη της θητείας και πάντως όχι πέραν του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας του...».

7. Στο άρθρο 8 παρ. 5 του ν. 4623/2019 (Α' 134), όπως ισχύει, ορίζεται ότι:

«Όπου στον ν. 3852/2010, καθώς και στο άρθρο 79 του ν. 4604/2019 αναφέρεται ο όρος «Ελεγκτής Νομιμότητας» ή «Επόπτης», νοείται ο «Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης», μέχρι την έναρξη λειτουργίας των Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας Ο.Τ.Α. του άρθρου 215 του ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το 109 του ν. 4555/2018.».

8. Στο άρθρο 155 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.», Α' 26), όπως ισχύει, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Αυτοδίκαιη απόλυση λόγω ορίου ηλικίας.

1. Ο υπάλληλος απολύεται αυτοδικαίως από την υπηρεσία με τη συμπλήρωση του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας του.

3. Ως ημέρα γέννησης, για την εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων, θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

4. Ως πραγματική δημόσια υπηρεσία θεωρείται κάθε υπηρεσία που έχει παρασχεθεί στο Δημόσιο, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή Ο.Τ.Α. με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή που αναγνωρίζεται ως πραγματική δημόσια υπηρεσία με βάση Ειδικές διατάξεις. Ο χρόνος στράτευσης πριν από την έναρξη της υπαλληλικής σχέσης δεν θεωρείται χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας.».

9. Στα άρθρα 68, 70 και 119 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133), ορίζονται τα ακόλουθα.

«Άρθρο 68

Γενικές Διατάξεις

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται: (α) στα μέλη της Κυβέρνησης και τους Υφυπουργούς, (β) στους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς, καθώς και τους Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, (γ) στους Προέδρους ή επικεφαλής Ανεξαρτήτων Αρχών και στους Προέδρους, Αντιπροέδρους, Διοικητές, Αναπληρωτές Διοικητές, Υποδιοικητές, διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), των οποίων η επιλογή ανήκει στην Κυβέρνηση, με εξαίρεση τους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 (Α' 314).

2. Όπου στις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού γίνεται αναφορά στον «δημόσιο τομέα», αυτός νοείται, όπως ορίζεται στην περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. 3...».

Άρθρο 70

Ασυμβίβαστα

1. Για τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις των περιπτώσεων (α) και (β) του άρθρου 68 αναστέλλεται αυτοδικαίως η άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και δημοσίου λειτουργήματος ή καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα.

2. Για τα πρόσωπα που διορίζονται στις θέσεις της περίπτωσης (γ) του άρθρου 68 απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας, που σχετίζεται με τη δραστηριότητα του φορέα στον οποίο διορίζονται, καθώς και δημοσίου λειτουργήματος ή καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα.

3. Κατ' εξαίρεση των παραγράφων 1 και 2, είναι δυνατή η άνευ οποιασδήποτε αμοιβής ή αποζημίωσης, πλην οδοιπορικών, ανάθεση σε πρόσωπα των περιπτώσεων (β) και (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 68, παράλληλων καθηκόντων σε νομικά πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα.

4. Τα πρόσωπα του άρθρου 68 δεν επιτρέπεται να συνάπτουν οποιασδήποτε μορφής σύμβαση με το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα, από την οποία γεννάται οποιοδήποτε όφελος υπέρ αυτών ή τρίτων. Η ως άνω απαγόρευση ισχύει και για συζύγους ή συμβιούντες κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015, καθώς και για τα προστατευόμενα τέκνα αυτών, για συμβάσεις που συνάπτονται με τον φορέα στον οποίο τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου ασκούν καθήκοντα, καθώς και με τους εποπτευόμενους από αυτόν φορείς του δημοσίου. Η απαγόρευση της παρούσας παραγράφου ισχύει και για οποιασδήποτε μορφής εταιρεία ή επιχείρηση, στην οποία τα πρόσωπα αυτά συμμετέχουν ως κύριος μέτοχος ή ως ομόρρυθμος, ετερόρρυθμος ή περιορισμένης ευθύνης εταίρος ή διατηρούν την ιδιότητα ανώτατου διοικητικού στελέχους.».

Άρθρο 119

Καταργούμενες διατάξεις

Από τη θέση σε ισχύ του παρόντος καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις:

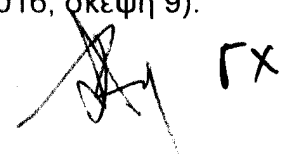
1...2...

34. Κάθε άλλη διάταξη ή κανονιστική πράξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου.».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων.

10. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη, συνάγονται, τα ακόλουθα:

11. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 101 του Συντάγματος, που προνοεί για την οργάνωση του Κράτους κατά το αποκεντρωτικό σύστημα, αρχικά, με τον ν. 2503/1997, ιδρύθηκαν οι Περιφέρειες, ως ενιαίες αποκεντρωμένες μονάδες διοίκησης του Κράτους, που συνιστούν τον μοναδικό βαθμό αποκέντρωσης και των οποίων προϊστάτο ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, που ήταν περιφερειακό όργανο του Κράτους και μετακλητός υπάλληλος. Σε αυτές (Περιφέρειες) περιήλθαν όλες οι αρμοδιότητες που είχαν μεταβιβασθεί στους νομάρχες, ως όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης Β' Βαθμού (Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης), καθώς και οι αρμοδιότητες που είχαν μεταβιβασθεί στους περιφερειακούς διευθυντές, στους γενικούς γραμματείς περιφέρειας και στους ίδιους τους γενικούς γραμματείς περιφέρειας. Στη συνέχεια, με τον ν. 3852/2010, συστάθηκαν οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, ως ενιαίες μονάδες για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του κράτους, που ασκούν γενική αποφασιστική (εκτελεστική και εποπτική) αρμοδιότητα στις κρατικές υποθέσεις της περιφέρειάς τους, σύμφωνα με το άρθρο 101 του Συντάγματος και σ' αυτές μεταφέρθηκαν αρμοδιότητες διαφόρων υπουργείων, οι οποίες προηγουμένως αποτελούσαν αρμοδιότητες των (κρατικών) Περιφερειών, κατά τις διατάξεις του ν. 2503/1997 (άρθρο 280). Εξάλλου, σύμφωνα με την παρ. 2 άρθρου 6 του ν. 3852/2010, σε συνδυασμό με την παρ. 2 άρθρου 1 του ν. 2503/1997, ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπως και, πριν από αυτόν, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, αποτελεί περιφερειακό όργανο του Κράτους, είναι μετακλητός υπάλληλος, με βαθμό 1^ο των ειδικών θέσεων, που διορίζεται και παύεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από εισήγηση του Υπουργού Εσωτερικών (ο οποίος δεν είχε την ιδιότητα του ιεραρχικώς προϊσταμένου αυτού) και έχει την ευθύνη για την εκπροσώπηση της Κυβέρνησης και την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για θέματα που αφορούν στην Περιφέρεια, στη διεύθυνση, συντονισμό και εποπτεία των υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με πειθαρχικά ταυτόχρονα καθήκοντα, ως άμεσος προϊστάμενος των υπαλλήλων αυτής (Ολ. ΝΣΚ 56/2017, σκέψη 14, ΝΣΚ 341/2013), αναπληρούμενος, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, από τον αρχαιότερο Γενικό Διευθυντή, ο οποίος ασκεί τα καθήκοντα του Γενικού Γραμματέα και όταν η θέση είναι κενή, σύμφωνα με το έβδομο εδάφιο της παρ. 2 άρθρου 1 του ν. 2503/2007, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 56 του ν. 4257/2014 (ΣτΕ 135/2019, σκέψη 8, ΝΣΚ 329/2016, σκέψη 9).

12. Με τα άρθρα 215 επ. του ν. 3852/2010, ιδρύθηκε η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., με επικεφαλής τον Ελεγκτή Νομιμότητας και αρμοδιότητες τον, κατά την παρ. 4 άρθρο 104 του Συντάγματος, έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α και τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών οργάνων τους, οι οποίες ασκούνται (μαζί με την οικεία Ειδική Επιτροπή ελέγχου και το οικείο Πειθαρχικό Συμβούλιο) από τον Γενικό Γραμματέα (και ήδη Συντονιστή) Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μέχρι την κάλυψη της θέσης του Ελεγκτή Νομιμότητας και την έναρξη λειτουργίας της ανωτέρω υπηρεσίας εποπτείας Ο.Τ.Α (άρθρα 227, 233, 234, 238 ν. 3852/2010, 5 παρ. 8 ν. 4623/2019 και, αντί πολλών, Ολ. ΣτΕ 2069/1999, ΣτΕ 535, 540, 1075/2020, 1255/2019, ΝΣΚ 74/2018, 56, 269-271/2017), ο δε Συντονιστής, εκτός του ελέγχου νομιμότητας, έχει, με βάση ειδικές διατάξεις και πλήρη ουσιαστικό έλεγχο ορισμένων πράξεων των Ο.Τ.Α. (ΣτΕ 37/2020, 135/2019).

13. Με το άρθρο 28 του ν. 4325/2015, θεσμοθετήθηκε η θέση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σε αντικατάσταση του Γενικού Γραμματέα αυτής. Ορίσθηκε δε, ότι η συνιστώμενη θέση του Συντονιστή, είναι αντίστοιχη με εκείνη του προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου, ο εκάστοτε Συντονιστής διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, κατόπιν επιλογής του από το Συμβούλιο Υπηρεσιακής Κατάστασης Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων του άρθρου 160 του Υ.Κ., όπως ισχύει, για θητεία πέντε ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μια ακόμη φορά και ότι για τη θέση αυτή επιλέγονται, κατόπιν προκήρυξης του Υπουργού, δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι ν.π.δ.δ. της κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ. (Ολ.ΝΣΚ 56/2017, σκέψη 16).

14. Περαιτέρω, με τις διατάξεις άρθρου 28Α του ίδιου, παραπάνω νόμου, που προστέθηκε με το άρθρο 24 του ν. 4368/2016 (Α΄ 21), ορίστηκε, αφενός, ότι σε περίπτωση μη ανανέωσης της θητείας του Συντονιστή, ο υπάλληλος επανέρχεται στον φορέα της οργανικής του θέσης, στον οποίο υπηρετούσε πριν από την επιλογή του και καταλαμβάνει προσωποπαγή θέση προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, χωρίς να λαμβάνει το επίδομα θέσης προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, μέχρις ότου κενωθεί αντίστοιχη οργανική θέση, αφετέρου, ότι ο χρόνος της θητείας του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική θέση του υπαλλήλου, για κάθε συνέπεια.

15. Με τις, όμοιες μεταξύ τους, διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 28 και του τελευταίου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 28Α του ίδιου, παραπάνω νόμου, που ρυθμίζουν την (αρχική) επιλογή Συντονιστή και την επιλογή αντικαταστάτη του, αντίστοιχα, ορίσθηκε ότι δεν επιτρέπεται να είναι υποψήφιος προς επιλογή για τη θέση Συντονιστή, υπάλληλος που αποχωρεί αυτοδικαίως από την υπηρεσία, εντός 3 ετών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της υποψηφιότητάς του, εκτός εάν ο ίδιος ρητά δηλώσει στην αίτησή του ότι, σε περίπτωση επιλογής του, θα παραμείνει στην υπηρεσία του μέχρι τη λήξη της θητείας του και, πάντως, όχι πέραν του 67^{ου} έτους της ηλικίας του.

16. Περαιτέρω, οι διατάξεις του άρθρου 155 του Υ.Κ, προβλέπουν, σε κάθε περίπτωση (όπως προκύπτει από την απόλυτη και κατηγορηματική διατύπωση της παρ.1 «απολύεται αυτοδικαίως»), ως ανώτατο ηλικιακό όριο συνταξιοδότησης των υπαλλήλων που υπάγονται στον ανωτέρω νόμο, τα 67 έτη (όριο που, άλλωστε, απαντάται και σε άλλες διατάξεις του ίδιου νόμου), ενώ ορίζουν ότι, ως ημέρα γέννησης, για την εφαρμογή των προηγουμένων παραγράφων, θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης, κάθε δε υπηρεσία προς το Δημόσιο, ν.π.δ.δ. και Ο.Τ.Α με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή που αναγνωρίζεται ως πραγματική δημόσια υπηρεσία με βάση ειδικές διατάξεις, θεωρείται ως πραγματική δημόσια υπηρεσία. Την πρόθεση του νομοθέτη να ορίσει το παραπάνω ανώτατο όριο, επιβεβαιώνει και η αναφορά της αιτιολογικής έκθεσης του οικείου νομοσχεδίου (στο άρθρο 155), ότι η πρόβλεψη των 67 ετών αποτελεί το απώτατο ηλικιακό όριο παραμονής υπαλλήλου στην υπηρεσία, μετά την παρέλευση του οποίου εκδίδεται διαπιστωτική πράξη απόλυσης (ΝΣΚ 128/2016, σκέψη 15). Δεν έχει δε, κατά τον νόμο, σημασία η ύπαρξη, τυχόν, υπολοίπου χρόνου θητείας σε θέση που επελέγη ο υπάλληλος λόγω της υπηρεσιακής ιδιότητάς του, διότι η υπαλληλική ή υπηρεσιακή ιδιότητα, με βάση την οποία επελέγη στη θέση αυτή επί θητεία, πρέπει να συντρέχει σε όλη τη διάρκεια της θητείας και με τη συμπλήρωση του ηλικιακού ορίου αποχώρησης, επέρχεται απώλεια και υπηρεσιακής ή υπαλληλικής ιδιότητας και ισχύει ο κανόνας της πλήρους αποχώρησης από κάθε θέση (Ολ. ΣτΕ 4308/2015, ΝΣΚ 211/2019).

17. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, με τις διατάξεις των άρθρων 28 και 28Α του ν. 4325/2015, που πρέπει να ερμηνεύονται στενά, επειδή είναι οργανικές και ειδικές, δεδομένου ότι αφορούν στην υπηρεσιακή θέση και κατάσταση του

 ΓΧ

Συντονιστή, τόσο κατά τη διαδικασία (αρχικής) επιλογής και διορισμού Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή τυχόν παράτασης της θητείας του, όσο και κατά τη διαδικασία επιλογής και διορισμού του αντικαταστάτη του, σε περίπτωση κένωσης της θέσης πριν από τη λήξη της θητείας (και με τις ειδικές πρόνοιες άσκησης καθηκόντων από άλλα όργανα, κατά τα τελευταία εδάφια της παρ. 10 άρθρου 28Α του ν. 4325/2015 και το έβδομο εδάφιο της παρ. 2 άρθρου 1 του ν. 2503/1997), ο νομοθέτης επεδίωξε και όρισε να παραμείνει ο Συντονιστής στη θέση του (αν και ο διορισμός του γίνεται με θητεία 5 ετών), τουλάχιστον για μια τριετία (εφόσον αποχωρεί αυτοδικαίως από την υπηρεσία εντός 3 ετών από την υποβολή της υποψηφιότητάς του) και, μάλιστα, υποχρεωτικά. Στις περιπτώσεις δε αυτές, πάντως, η παραμονή ορίσθηκε ότι φτάνει μέχρι το ανώτατο όριο (67ο έτος) της ηλικίας του διοριζόμενου, κατά το οποίο αυτός απολύεται υποχρεωτικά, λόγω ορίου ηλικίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 155 του Υ.Κ, σε καμία όμως περίπτωση πέρα από αυτό. Εξάλλου από τη χρήση του όρου «πάντως», σαφώς προκύπτει ότι το όριο αυτό τίθεται κατά τρόπο απόλυτο και κατηγορηματικό και δεν ασκεί καμία επίδραση το εάν έχει αυτός (πριν ή με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους) θεμελιώσει συναξιοδοτικό δικαίωμα. Τούτο δε, προκειμένου να υπάρξει, ικανός, κατά την αντίληψη του νομοθέτη, χρόνος, για την ομοιόμορφη εφαρμογή του νόμου, την αποτελεσματική εκπροσώπηση της Κυβέρνησης, και της, ενιαίας και κατά Υπουργείο, διαμορφωμένης κεντρικής πολιτικής, σε θέματα που αφορούν στον χώρο ευθύνης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συνάμα δε, για τη διεύθυνση, τον συντονισμό και την εποπτεία των υπηρεσιών, αλλά και για την άσκηση απαιτητικών και ιδιαίτερης σπουδαιότητας καθηκόντων, όπως, για παράδειγμα, πριν από την πλήρωση της θέσης του Ελεγκτή Νομιμότητας και της έναρξης λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., της συμμετοχής του Συντονιστή, έστω και προσωρινά, στον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α και πειθαρχικό έλεγχο αιρετών οργάνων τους, στο πλαίσιο της, κατά το άρθρο 101 του Συντάγματος αποκέντρωσης, σε καμία, όμως περίπτωση, με υπέρβαση του υποχρεωτικού ανωτάτου ορίου (67 έτη) αυτοδίκαιης απόλυσης, λόγω ορίου ηλικίας δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων και υπαλλήλων των ν.π.δ.δ.

18. Διαφορετικό συμπέρασμα, δεν μπορεί να συναχθεί από την ερμηνεία και εφαρμογή των άρθρων 68 και 70 του ν. 4622/2019, με δεδομένο ότι, από τη

ρητή βούληση του νομοθέτη, όπως αυτή συνάγεται και από την οικεία αιτιολογική έκθεση, δεν προκύπτει ότι επιχειρείται η τροποποίηση του καθεστώτος αυτοδίκαιης απόλυσης, που διέπει το υπηρεσιακό καθεστώς του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, όπως τούτο ρυθμίζεται από τις προαναφερόμενες ειδικότερες διατάξεις του ν. 4325/2015, σε συνδυασμό με τις γενικότερες διατάξεις του άρθρου 155 Υ.Κ, αλλά, με τρόπο ενιαίο και γενικό, η θέσπιση κωλυμάτων, ασυμβιβάστων και κανόνων σύγκρουσης συμφερόντων σε λειτουργούς και υπαλλήλους, κατά διεύρυνση του κύκλου των προσώπων του άρθρου 81 του Συντάγματος, αλλά και, περαιτέρω (κατά τα άρθρα 71 έως 75), η θέσπιση κανόνων άσκησης καθηκόντων, διαδικαστικών εγγυήσεων, θέσπισης περιορισμών δραστηριότητας μετά την αποχώρηση και συστήματος κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης των σχετικών διατάξεων. Επομένως, με τις παραπάνω διατάξεις επιδιώκεται η ρύθμιση της θεσμικής-υπηρεσιακής θέσης και της γενικότερης δραστηριότητας αυτών που κατέχουν σημαντικά δημόσια αξιώματα, λειτουργών και οργάνων του Κράτους, μεταξύ των οποίων και ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου να επιτευχθεί απόλυτη αφοσίωση και απερίσπαστη προσήλωση στις εργασίες και τις ευθύνες τους στις θέσεις ευθύνης που τους έχουν ανατεθεί και η μη άσκηση από αυτούς καμίας παράλληλης επαγγελματικής δραστηριότητας. Προς τον σκοπό αυτόν, ορίστηκε στις παραγράφους 1,3 και 4 του άρθρου 70 του παραπάνω νόμου, ότι αναστέλλεται αυτοδίκαια η άσκηση από τα πρόσωπα αυτά οποιασδήποτε επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και δημοσίου λειτουργήματος ή καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα, ότι μπορεί να γίνεται κατ' εξαίρεση ανάθεση παραλλήλων καθηκόντων σε αυτά, χωρίς αμοιβή ή αποζημίωση, πλην οδοιπορικών και ότι δεν επιτρέπεται η σύναψη από τα ίδια πρόσωπα συμβάσεων με το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα, από την οποία να προκύπτει οποιοδήποτε όφελος υπέρ αυτών ή τρίτων κλπ.

19. Εξάλλου, από τη γραμματική διατύπωση των παραπάνω διατάξεων του ν. 4622/2019, προκύπτει ότι αυτές έχουν γενικό χαρακτήρα και διαφορετικό πεδίο εφαρμογής, σε σχέση με τις προαναφερόμενες ειδικές διατάξεις των ν. 4325/2015 και Υ.Κ (ν.3528/2007), προς τις οποίες, άλλωστε, δεν έρχονται σε σύγκρουση, ώστε να τεθεί ζήτημα ιεράρχησης και κατίσχυσης κάποιων σε βάρος άλλων, κατά την παρ. 34 άρθρου 119 του ν. 4622/2019. Ειδικότερα, η

ΓΧ

οριζόμενη με την παρ. 1 άρθρου 70 του ν. 4622/2019, με γενικό τρόπο αυτοδίκαιη αναστολή του δημοσίου λειτουργήματος ή καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του Δημοσίου Τομέα, επιβεβαιώνει, ως προς τον Συντονιστή και υπερτονίζει την ήδη ισχύουσα (από την ιδιότητα του υπαλλήλου) καταστατική-υπηρεσιακή θέση του, λόγω της βαρύτητας των καθηκόντων του που επιτάσσει την αποκλειστική του απασχόληση στην εκτέλεση αυτών, η δε θεσπιζόμενη αναστολή του λειτουργήματος ή της άσκησης των (προ του διορισμού ως Συντονιστή) καθηκόντων του, δεν είναι εννοιολογικά όμοια, ούτε συνεπάγεται την απώλεια της υπηρεσιακής-υπαλληλικής ιδιότητας που είχε, ως υποψήφιος για τη θέση αυτή και την οποία διατηρεί κατά τον χρόνο της θητείας του. Τέλος, οι λοιπές διατάξεις του ίδιου άρθρου 70 αφενός, έχουν ρυθμιστικό πεδίο διάφορο του αντικείμενου του ερωτήματος, αφετέρου όλες οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν μπορούν να θεωρηθεί ότι τροποποιούν, ούτε ότι, οπωσδήποτε επηρεάζουν, εισάγοντας διαφορετικό ηλικιακό όριο, το προπεριγραφόμενο καθεστώς αυτοδίκαιης απόλυσης, που ισχύει ειδικά για το Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Απάντηση

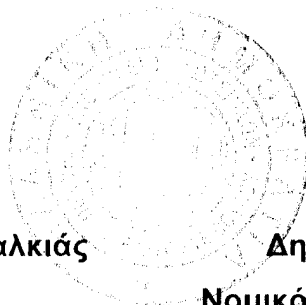
20. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί **ομόφωνα**, ότι η θητεία του Ν.Ν., που διορίστηκε στη θέση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας, με την απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, με αριθμό 13917/15.5.2017, δεν μπορεί να παραταθεί πέραν του τρέχοντος έτους, κατά το οποίο συμπληρώνει το 67ο έτος της ηλικίας του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 155 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 18 -12- 2020

Ο Πρόεδρος

Γ. Χαλκιάς
Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς
Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ

Ο Εισηγητής

Δημήτριος Μακαρονίδης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους